

Dosarul nr. 3r-7/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

DECIZIE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva Agenției Servicii Publice, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Shan Lian International Group” cu privire la obligarea înregistrării grevării dreptului de ipotecă asupra bunului imobil și a terenului aferent,

împotriva încheierii din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva hotărârii din 8 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit de lege,

c o n s t a ț ă :

La 16 ianuarie 2019 BC „Victoriabank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice, intervenient accesoriu SRL „Shan Lian International Group” cu privire la obligarea înregistrării grevării dreptului de ipotecă asupra bunului imobil și a terenului aferent.

Prin hotărârea din 8 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 10 iunie 2019 BC „Victoriabank” SA a depus apel împotriva hotărârii din 8 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 8 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul BC „Victoriabank” SA împotriva hotărârii din 8 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că a fost depus peste termenul prevăzut de art.232 alin.(1) Cod administrativ.

Prin decizia din 18 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a anulat încheierea din 8 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza de primire a cererii de apel.

Prin încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul BC „Victoriabank” SA împotriva hotărârii din 8 mai 2019 a

Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, ca fiind depus peste termenul prevăzut de art.232 alin.(1) Cod administrativ.

La 22 noiembrie 2019 BC „Victoriabank” SA a depus recurs împotriva încheierii din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Astfel, a susținut că cererea de apel din 10 iunie 2019 a fost depusă în termenul prevăzut de lege, iar instanța de apel la examinarea admisibilității, nu a calculat corect termenele și nu a luat în considerație faptul că ziua depunerii apelului a expirat într-o zi de odihnă, care a fost 8 iunie 2019 și respectiv data limită urma a fi considerată data de 10 iunie 2019.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii și soluționarea cererii de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 22 octombrie 2019, fiind expediată recurentului prin intermediul poștei electronice la data de 7 noiembrie 2019 (f.d.104).

Astfel, recursul din 22 noiembrie 2019, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de BC „Victoriabank” SA împotriva hotărârii din 8 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit de art.232 alin.(1) Cod administrativ.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 232 alin.(1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Conform art.63 alin.(1) Cod administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art.259-266 din Codul civil.

Potrivit art. 265 Cod civil (art.389 Cod civil în redacția din 1 martie 2019), dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sâmbătă sau o zi care, în conformitate cu legea în vigoare, la locul executării obligației este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care statuează că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În corespundere cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din interpretarea coroborată a acestor prevederi legale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la 8 mai 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de BC „Victoriabank” SA împotriva Agenției Servicii Publice, intervenient accesoriu SRL „Shan Lian International Group” cu privire la obligarea înregistrării grevării dreptului de ipotecă asupra bunului imobil și a terenului aferent.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, rezultă că la pronunțarea hotărârii primei instanțe, reprezentantul BC „Victoriabank” SA a fost prezent și a primit copia dispozitivului hotărârii.

Actele cauzei atestă că, la 10 iunie 2019 BC „Victoriabank” SA a depus apel împotriva hotărârii din 8 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fără solicitarea de repunere în termen.

În speță, contrar afirmațiilor invocate de recurent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenul de depunere a apelului și-a început curgerea la 9 mai 2019, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 7 iunie 2019, care a fost o zi de vineri, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe când cererea de apel a fost depusă la 10 iunie 2019, fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 232 alin.(1) Cod administrativ. Or, legiuitorul a determinat că dreptul la depunerea apelului este limitat la un anumit interval și anume 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează că termenul depunerii apelului începe a curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, iar în cazul omiterii acestui termen legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură conform art. 65 din Codul administrativ, dar numai la prezentarea probelor și motivelor întemeiate, ceea ce în prezenta cauză, nu s-a solicitat.

În context, este de notat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în cazul acceptării unui apel tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalța Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

La acest capitol, jurisprudența CtEDO statuează că prin neprezentarea motivelor pentru repunerea în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, se încălcă dreptul la un proces echitabil (hotărârea din 14.11.2006, cauza Melnic contra Moldovei § 42, cererea nr.6923/03), iar „în răutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau

care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice” (hotărârea din 18.06.2008, cauza SRL Dacia c. Moldovei, cererea nr. 3052/04, § 77).

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ respinge argumentele formulate în recurs, deoarece acestea sunt neîntemeiate și lipsite de suport legal.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni.

Se menține încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva Agenției Servicii Publice, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Shan Lian International Group” cu privire la obligarea înregistrării grevării dreptului de ipotecă asupra bunului imobil și a terenului aferent.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh